

Dünya cazmenləri Azərbaycan səhnəsində

Oktyabrın 17-dən başlayan festivala 11 ölkədən olan ünlü sənətlilər qatılıblar. Cazın xoş əks-səda-ları Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, Azərbaycan Milli Konservatoriyası, “Jolly Joker” konsert meydançası və ADA Universitetindən gəlir. Dünya virtuozları öz məharətlərini həvəslə göstərir, seyrçilərdə zəngin təəssürat yaradırlar. Bütün bunlarsa ona dəlalət edir ki, bizim ölkəmizdə də caz musiqisi çox məşhurdur.

Artıq bir həftədir ki, Bakıda ənənəvi caz, etno-caz, bossa nova, caz-rok kimi üslublarda konsertlər, həmçinin görüşlər, sərgi və ustad dərsləri anlaşıqla keçir, təqdimatlar maraqla qarşılanır. Bayramın əsas təşkilatçıları Rain Sultanov və Leyla Əfəndiyevadır.

Bayramda birinci çıxış etmək görkəmli braziliyalı bəstəkar və multiinstrumentalçı Munir Hossna müəssər oldu. O, Azərbaycana gəlməsinə və caz festivalının açılışını etməsinə görə sevindiğini bildirdi, dəvətə və səmimi qəbula görə təşkilatçılara təşəkkür etdi. Onunla birlikdə ELAS qadın qrupunun çıxışı hamılıqla bəyənilirdi.

Növbəti gün Beynəlxalq Muğam Mərkəzində İsveçin ən yaxşı pianoçularından olan Mattias Nilssonun konserti oldu. İsveç Krallığının ölkəmizdəki səfiri Tobias Lorentzson çıxış edərək, elə tədbirlər həm də dostları bir araya gətirdiyini və səfirliyin hər zaman bu festivala dəstək olduğunu söylədi. Sonra dünyanın 36 ölkəsində 2 mindən çox konsert vermiş Mattias Nilson piano arxasına keçərək ən səmimi və qəlb-oxşayan, orijinal musiqilərini səsləndirdi.

Festivalının iştirakçıları arasında almaniyalı və norveçli musiqiçilərdən ibarət “Simin Tander Trio”su da var. Qrup Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin səhnəsində parlaq çıxışı ilə yadda qaldı. Trionun (Simin Tander – vokal, Olav Torget – gitara, Jonas Torget – truba) ifasında caz kompozisiyaları ecazkar təsir bağışlayıb. Konsertin sonunda qrupun “Ay Laçın” Azərbaycan mahnısını ifa etməsi alqışlarla müşayiət olunub.

Xəyalı qanadlandırın bu dogma musiqi nələri yada salmadı! 28 il yarımliq erməni işğalından azad olunub məskunlaşdırılan, gələnlə il üçün MDB-nin mədəniyyət paytaxtı seçilən Laçının ecazkar təbiəti, unudulmaz Niyazinin, Tofiq Quliyevin, Rafiq Babayevin özəl mahnı və kompozisiyaları, Vaqif Mustafazadənin, Tofiq Əhmədovun heyrətamiz variyasiyaları...

Gözəl ifalarından sonra almaniyalı sənətçi Simin Tander ürək sözlərini belə ifadə etdi: “Bu, mənim Azərbaycana 2-ci səfərimdir. İlk dəfə 2022-ci ildə Rain Sultanovun dəvəti ilə burada çıxış etmişəm.

Bakını çox bəyəniyəm. Festivalın çox yaxşı ab-havası var, təşkilatçılıq mükəmməldir. Azərbaycanlı həmkarlarım əla musiqiçilərdir. Çox gözəldir ki, belə zəngin mədəniyyətə və yaxşı qorunan ənənələrə malik bir ölkədə müasir musiqinin təqdim olunduğu Bakı Caz Festivalı kimi festival keçirilir”.

Konsert günü BMM-in foyesində rəssam Cəmilə Hacı-Səmədzadənin “İpək üzərində caz” adlı qurama sərgisi də nümayiş etdirilirdi. Müəllif əl işləri barədə dedi: “Bir neçə aydan bəri xüsusi olaraq caz festivalı üçün əsərlər hazırlamışam. Caz həmişə yaradıcı peşə sahiblərini ruhlandırır. Panelimdə caz triosunu təsvir etmək qərarına gəldim. Caz təkcə musiqi deyil, həm də azadlıq sevgisidir. Material qismində ipəyi seçməyim əbəs yerə deyildi. Bizim bəşəri musiqi ruhumuzun cərəyanı olan caz kimi ipək də axır. Onlar birlikdə çox ahəngdar görünür”.

Ertəsi gün Azərbaycan Milli Konservatoriyasında Moldovadan olan musiqiçilərin çıxışları təqdim edildi. Vali Boghean Bəndin orijinal improvizasiyaları caz həvəskarlarına, sözün əsl mənasında, böyük enerji bəxş elədi. Musiqi qrupu Balkan cazının, Avropanın etno-Şərq və klassik elementlərinin birləşməsindən ibarət olmaqla hər biri özünəməxsus müasir üslubda olan maraqlı proqramla dinləyicilərin könlünü oxşadı.

Dünən “Fairmont hotel”də yerləşən Caz-klubda Mədinə Sultan və italyan Lusi-Zanchini Masciari triosu çıxış etdi. İtalyan musiqiçilər “GONE” albomlarında yer alan kompozisiyaları səsləndirdilər. İki il əvvəl buraxılmış albom ötən müddətdə musiqisevərlər tərəfindən maraqla qarşılanırdı.

Festival haqqında təəssüratlar da zəngindir. Musiqişünas, professor Zümrüd Dadaşova dedi:

– İstənilən festivalın keçirilməsi böyük bayramdır. Digər tərəfdən, bu, genişmiqyaslı fəaliyyət deməkdir. Azərbaycanda festivalların zəngin ənənəsi var. Bu caz festivalı sayca 19-cudur və sevindirici mədəniyyət hadisəsidir. Azərbaycanda parlaq

caz musiqiçiləri və bu musiqi janrını sevən çox gözəl dinləyicilər var. Zənnimcə, bu festival parlaq panoramadır. Çünki caz da musiqi mədəniyyətimizin üzvi və ayrılmaz hissəsidir. Bu ahəng mənəbəyi, ritm kəskinliyi, müəyyən dərəcədə sərbəstlik temperamentimizə, improvizasiya həvəsimizə çox yaxındır. İmprovizasiya ruhu Şərq və Qərb musiqi mədəniyyətinin iki parlaq təzahürünü – muğam və cazı birləşdirən amildir.

“Baku Piano Festival”ın direktoru Şahin Növrəslili:

– Hər hansı bir yaxşı festivalın ölkəmiz üçün böyük əhəmiyyəti var. Populyar musiqiçilər gəlir, yaxşı proqramla çıxış edirlər və əlavə olaraq, bir çox maraqlı tədbirlər də təşkil edilir. Bakı Caz Festivalı dünyanın ən yaxşı və ən nüfuzlu caz festivalları sırasında yer alır. Hər payız mövsümündə caz həvəskarları bu tədbiri səbirsizliklə gözləyirlər.

Aparıcı, müğənni Tofiq Həsənsəy:

– Bakı hələ SSRİ dövründə caz şəhəri olub və 1967-ci ildən burada caz festivalları keçirilir. O zaman onların ömrü qısa idi. Bununla belə, Bakı Caz Festivalı uzun illərdir Bakıda caz ənənələrini qoruyub saxlayan və bu musiqi üslubunu sevnələri – müstəqil Azərbaycanda həm şəhərimizin sakinlərini, həm də qonaqları sevindirən ən uzun festivala çevrildi.

Azərbaycan cazı inkişaf edir. Musiqiçilərimiz bir çox dünya festivallarında Azərbaycan cazını təmsil edirlər. Azərbaycan cazının özünəməxsus üslubu var – bu, caz ənənələrinin milli elementlərlə sintezidir. Bu gün caz musiqiçilərimiz, əsasən də pianoçular Azərbaycan cazını dünya səhnələrində uğurla təbliğ edirlər. İstərdim ki, şəhərimizdə caz konsertləri, cəm seansları, müxtəlif festivallar və tədbirlərə evsahibliyi edəcək çoxlu caz klubları, həmçinin ayrıca caz kolleci və caz orkestri olsun.

Qeyd edək ki, 19-cu Bakı Caz Festivalı oktyabrın 27-də başa çatacaq.

Ə.DOSTƏLİ
XQ